

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. Εύτακ. I, 44/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

10-12-69/10-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (~~χωρίον~~, κωμόπολις) .. Ἀνω .. Πευκίμμη
(παλαιότερον ὄνομα: .. Ριγγλάδες), Ἐπαρχίας .. Κερκύρας,
Νομοῦ .... ΚΕΡΚΥΡΑΣ .....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Χρυσί-
κόπουρος. Ἀνδρέας ἐπάγγελμα Διμοδιδιώτης ..
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἀνω .. Πευκίμμη .. Κερκύρας ..
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον .. 30 .....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον .. Χρυσικόπουρος Ἀναστάσιος ..
.....
ἡλικία .. 42 .. γραμματικαὶ γνώσεις .. Σχολαρχεῖον ..
..... τόπος κατογωγῆς Ἀνω .. Πευκίμμη ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; 1) Διὰ ἐπορρὰν .. χόνιμα .. ἔδαφος ..
2) Διὰ βοσκὴν ἔχοντες παραλλήλως .. περιοχὴ καὶ γόφοι ..
Ἐπῆρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; ... ε. Ἐπῆρχον .. χωρίζονται ..
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς ; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους) ; γ) εἰς Κοινότητας ; δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
- Ἀνῆκον .. 1) εἰς .. χωρικοὺς .. 2) εἰς .. τὸν .. Δῆμον ..
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; Διατίθει .. ὁ πατήρ .. τὴν περιουσίαν .. καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του ..

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *συγχρόνως... εἰς ἀμφοτέρας*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ν.Α.!*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

... Δέν... ὑπῆρχον... μεγάλα κτήματα

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.)... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ τῶν θέσις ;

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πωγῆτον ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἐπὶ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

... Νεὶ... ἐν τόποις... πτωχοὶ... μερομίσθιοι... ἡμερομίσθιοι... 15 δραχμῇ

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

Ο.Χ.!

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

... ἦν νέαι... εἰς γυμνασιεὺς χωρίαι

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

... Γενὰ τὸ μέγεθος τῶν ἐργῶν

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ....

Μ.ε... ζωϊκὴν... κάπρον.....

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ..... 1916 .....

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; .....

Τὸ Τρακτέρ καὶ σιδηροῦν ἄροτρον ἀπὸ 1916

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατασκευάζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; .....

Μονόφτερο... ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς ὅλα τὰ κτήματα... ἡ κατασκευὴ τοῦ ἄροτρου εἶναι ἐκ τοῦ Κ. Κ. Κ.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) .. 1950 .....

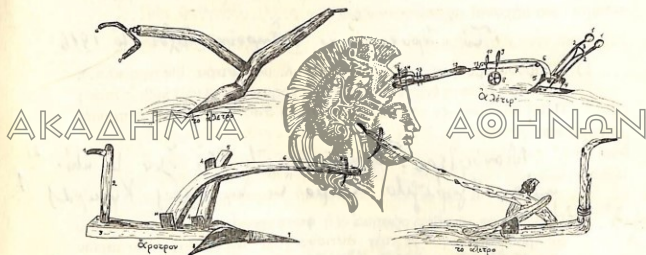
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ .....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματίων).....

5) Μηχανή άλωνισμού .....1944.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Κατεσκευάζειτο... ἀπὸ... ξύλου
? εἰσῆς (ἢ... ποιικίαν... συνθεσίαν)... ἀπὸ... ἐκταπίου
...σεκκίτης...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. Χροχάβα	6. Σύρμα	11.
2. ...	7. Βούχλια	12.
3. ...	8. Μασηρία	13.
4. ...	9. Γυνή	14.
5. ...	10. ...	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

... Η.εο... μ.ε.α.γ... μορφῆς... δι. ὅλ. τὰ... εἰδή... ὕν.
... χωραφιῶν.

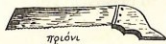

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

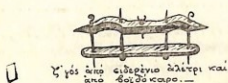
- 7) Ἔργαλεια διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. .... βόες .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... οὐκ .....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... ΝΑΙ .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

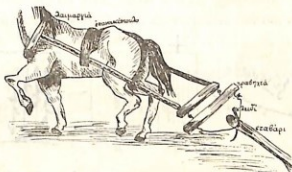
Κονχούρι!

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; Ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς ..
αὐτοῦ διδικοῦ ἀρότρου.
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τοῦ (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε καὶ σχεδιάσατε (ἢ φωτογραφήσατε) τὴν σκευήν, τὴν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἡμερομίσθιος.)*

.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) .....

.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζώων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία). *Με σχοινί, δεμένα ἐν τῇ αὐτῇ καὶ κεφαλῇ*

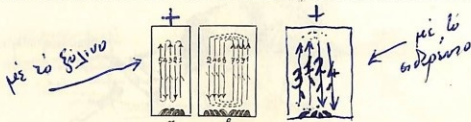
.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλάκας (αὐλακίαις) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....*ὁ δὲ... τὸ... ὡς ἐξ ἑξῆς... α*.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σπορίαι, ντάμιες, σισαί, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

.....*Σπορίαι... ἐγίνετο... μόνον... ἐν... τῇ... ἀροῦ... ἐν... τὸ... ὄργανον... ἐγίνετο... μόνον... διὰ... τῶν... ἀρχαίων... α*.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακίαν ;

.....*Μὲ... ἀρχαίων... α*.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; *ἐν... περιλήψεως... μικρῶν... ἀροῦ... ἐν... ἀρχαίων... ἀροῦ... ἀρχαίων... α*.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ....

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

1) Ὄργωμα : ... μετὰ τὰ ... πρωτοβρόχια ...

2) Σπαρμός : ... τὸ Νοέμβριον ... μέχρι ... μέσος Δεκεμβρίου ...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

1) Ὄργωμα : Μέσος Φεβρουαρίου

2) Διβόλισμα : Μέχρις ...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἡ σπαρτὴν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτὰρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...

Σπέρνουνται ἐντελὰς σιτὰρι ἀρεβόσιν χωρὶς ἀγρὰ νάπαυσιν.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ....

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; ....

τὸ δισάκι ... ὀνομαζόμενον « δισκομύχλι » ...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῇ σιδηρᾷ ράβδῳ, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

Ὁ χωροφάνης... εἶχε... κοινὴν... εἰς... τὴν... γῆν...
... τοῦ... χωροφάνη... μαχέρι... ἐπιλοπίου... καὶ...
... διὰ... τὸν... ἄνω... κοινόν... ..

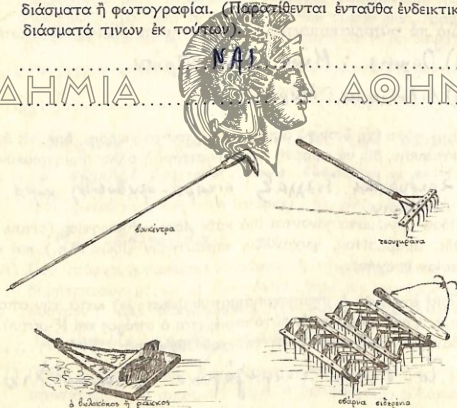
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ..... "Ὁχι... εἰς... προῖμην... καὶ...
... ραβδῶν... (μαχέρι... βρώμα)... ..

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΝΑΙ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . . . . .

- 6) Ποία πρόσωπα βοηθούν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐκτελοῦν
 τὸν ἔργον... τὸν βοῦν... ἐκείν... ἢ... ἢ...
 καὶ τὸν... ἔργον... τὸν βοῦν... οἱ...
 7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἶδους. ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.
 ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων ἑσπέρνουντο ἢ ἐφύτευοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...
 ἡ... ἡ... ἡ... ἡ... ἡ...

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

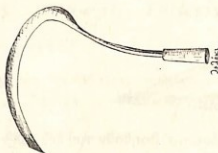
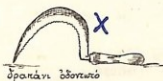
α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακὰ.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

δρεπάνι

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ῥδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ....

ῥδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ....

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) .....

-έχοντας έτοιμο ως βόλημποριον

- 6) Ὅτι παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμῃ) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὁσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) .....

ἡ ἐπιφάνεια καὶ τὸ φανερὸν πρὸς ὁρατὴν.

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. ... Περὶ πον ... 80 ... ἐμβαλεῖ ... ἐμβαλεῖ

σίκαις κλπ. ... Περὶ τοῦ... 80... ἐκαστοῦ... ἑκάστου
πάντες... ἐκαστοῦ... ἐκαστοῦ... καὶ τῶν μικρὰν τῶν μεγάλων

- 2) Οι στάχυες που έμεναν (ή μένουν) εις το χωράφι μαζί με την ρίζαν μετά τον θερισμόν πώς έλέγοντο (ή πώς λέγονται). . . . .

ΔΙΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ὄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμῆς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα; ... κατὰ τὸν θερισμὸν οἱ γυναῖκες

φους τὰ δράγματα; ... καὶ τὸν... θρησκείαν... αἱ... θρησκείαι
(αἱρεσίαι, ἡνδαισμοί). πρὸς τοὺς... ἰσχυροὺς... καὶ τὸν...

- 4) Πώς τοποθετούνται τὰ δράγματα (οἱ χερσιές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; *Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Παρά όσον (30-40) με ώς 100 γράμ. ή
όχιονος περί τήν ιδίαν κατανάλωσιν.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

..... 2 αμαριές (2 αμαριές καὶ 100 δηνάρια)

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; .....

..... Ἄνδρες καὶ γυναῖκες (ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν)

- 2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν). ....

Μετ' ἡμερομίσθιον (1,5 δρᾶχμα) ἢ ἀνευ
φαγητοῦ.

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

Ἀντὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ ἀνευ φαγητοῦ καὶ
χερῶν περιεβλήθησαν (ἀντὶ τῆς ἀριστερᾶς καὶ
ἀνευ φαγητοῦ)

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

... Ἐξέρχον... καὶ... τὴν « γ. εἰς »... τοῦ...
... ρ. οὔ... ..

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.. ..

.....
.....
.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅταν ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

... Ἀγ. οὐδ. ν. ... ἐν τῇ... καὶ... γυν. ν. ... ἀθροισθ...
... Π. δ. ... ἐν τῇ... ποιεῖ... καὶ... ὁ... ὁ... ὁ...
... ὁ... ..

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

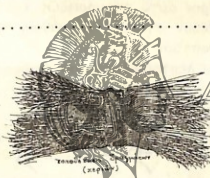
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

... Σπυρίδης... Ἐδιδάσκω... ἀμέσως... Σπυρίδης...
... ῥέμει... ἀδελφ... ἐν... χωρ... καὶ... ὁ...
... καὶ... ..

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

... Γυναικες... πὸν... ἀμοροιδὸν... τοῖς... θριπτοῖς
 ἐπιζῶν... ἐς... ἀράματα... καὶ... ἄλλαν... ἐκείνου
 ριζῶν... ἀμοροῖς... τῶν... ἐξέφαν... ἐν... τὰ...
 θυμῶν... ἀπὸ... ὑπάρχει... σχοινίον... ἀπὸ... ἐλάχεια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θειρισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; .....

... ἔμινε... ἰαδῶν... ἀμφοτέρωθεν... ἀπὸ... ἐδίδετο

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορὰ ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Ἀρχὴν ἔχει*
τὸ 1909... Φεβρουάριον... Φεβρουάριον... μετὰ Μάρτιον.

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, με ἄροτρον ἢ με ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.

Μὲ τὸ Τ. 62 π. 1.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με ἑπρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, πριφύλλι, βίκον); Ἐσυνά, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.. *Ναὶ... μετὰ Μάρτιον.*

καὶ... χόρτα... τὰ ὅπτι... γυμνασίου... εἰς... χερσὶν... τῶν...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ με ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Μετὰ τὸν... ἀπριλίον... Μὲ δρέπανον...*
ἢ τσουρτσέτα.
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Διὰ... τοῦ... χωρίου... ἐπί...
 τοῦ... δάμου... τοῦ... χώρου...

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

..... Μετεφέροντο εἰς τὸ ἀλώνι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; .....

..... Θεμωνιά... Σωρός... ἀφ' ἑκαστοῦ... μέ... τοῦ...
 κυματός... τοῦ... ἀφ' ἑκαστοῦ... πρὸς... τοῦ... μέ... ..

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; .....

..... Ὑπῆρχε... πάλαι... ἀλώνι.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .....

..... Ἐξω... τοῦ... χωρίου... καὶ... ἀπὸ... ὑψοῦς...
 καὶ... ἐν... μέσῳ... ..

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσότερας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

... Τὸ ἔχον... ἡ τοῦ Ἰδίου... ἢ... περιστερῶν
πρὸς δὲ τὸ ἔχον... ὁ Ἰδίου... καὶ κατό-
πιν ἀδελφῶν ἱεροῦ χροῦ καὶ παρ' ἄλλων.

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

... Τὸ ἀλώνισμα... ἀρχεται... καὶ...
καὶ λήγει... καὶ ἔχον.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

... ὁ ἰδίου... με... χωματίνιο... δάπεδο.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου υπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως δια μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

... Τὸ ἔχον... ἀπὸ... χόρτο... Περιστερῶν
δὲ καὶ... καὶ ἔχον... ἱεροῦ καὶ...
ἡ τοῦ ἰδίου... ἡ τοῦ ἰδίου... ἡ τοῦ ἰδίου...

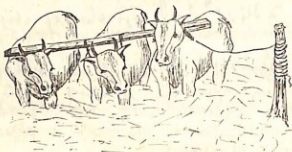
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

... ὅχι.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

...Ὅσον... ὑπάρχει... *ἐκτός... πλεον... ὁμοιότητα*
νύμους.....
.....

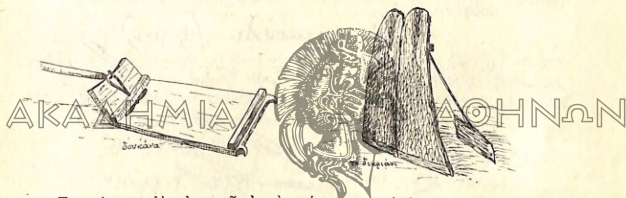
11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γῦρες», καὶ αὐτῶ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....
.....
.....
.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἴς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεде-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ; .....

... διὰ χρησιμοποιοῦτο μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον.

δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

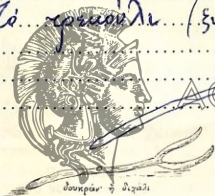
..... Ἀρχίζει τὸ μινιμάλισμὸς κατὰ τὴν 11.
π.μ. καὶ διαρκεῖ μέχρι τὴν 2-3 μ.μ.
ὁλοφθ. ἀναχνοῦται τὸ χιχ. 11. 11. 11.

12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

τὸ δουκράνι (ξύλινον)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

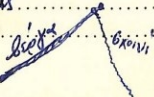

13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; .....

ΝΑΙ

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

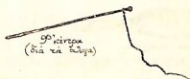
..... ἐκαστὸν βούρνομα

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

ε.η. ... ἐφ' ᾧ ... ἡ γὰρ ... ἡ ἀμύλη ... καὶ ἡ γὰρ ...
μὲν ... ἀμύλη ...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. κοπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναστοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελαμβάνον τὸν ἀλωνισμόν

ὁ ἴδιος ὁ γεωργός
ὑπῆρχον ὅμως καὶ εἰδικὸι ἀλωνισταί

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Μὲ τὸ ἡ δάρεν (τὸ δ. κέντρο τῆς βλ. 24)

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

Τὰ ρεβίθια ἐνὶ ἀλώνι ἐκοπάνιζον
 μετὰ τὸν κόπανο (πὺν ἐκρυβιμοποιήθη διὰ
 τὸ κοπάνισμα τῶν δίνων)

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπύλο διὰ τὸ κοπάνισμα
 μικροῦ σποροῦ δημητριακῶν...

κόπανος γιὰ ρεβίθια

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο; μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
 τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
 ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
 Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
 παραγωγῶν; .....

ἐνὸς τῆς οἰκογενείας

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
 Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
 στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
 Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

..... ἐν τῷ... λίνι... ἐπὶ... λού... ? ἐν...
 Ἀπὸ... ἐν... τῷ... λίνι... ἐπὶ... λού...
 μέν... ..

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
 Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

..... ἐν τῷ... λίνι... ἐπὶ... λού...
 Ἀπὸ... ἐν τῷ... λίνι... ἐπὶ... λού...
 μέν... ..

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

..... Ἀπὸ... ἀποχωρίζον... ἐν... περιβάλλον... ἀχυρ...
 τὸ... τριαντάκι... ἐν... λίνι... ἐπὶ... λού...
 ἀχυρ... μέν... τὸ... ξυράκι... ..

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

..... ἔχει..... ἐχῆμα..... ἐραστὴν.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

..... Μὲ τὸ..... ξυρόν..... πρῶτα..... καὶ..... ὑπερ..... μὲ.....
..... τὸ..... ἀνέμισμα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λίχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..... Το..... ἀνέμισμα..... ἔχει..... γυναῖκα..... δουρεῖα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἷς τινες τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

..... λείπονται..... ἄλλα..... καὶ..... ξανακαταλίσκονται.....
..... μὲ..... τὸν..... πόδα..... πρὸς..... τὸ..... ριζοῦται (εἰς..... στήν.....)

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο .....

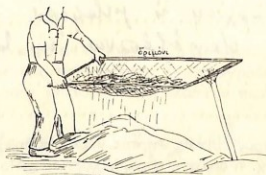
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

..... Γίνεταί· μετὰ τὸ δρεμόνι .....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ .....

Σχηματίζεται ὁ καρπὸς εἰς σωρόν καὶ ἐπὶ αὐτοῦ ἐμπηγνύεται ὁ σταυρὸς καὶ ἀσπάζεται τὸν σωρόν.

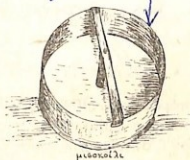
- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

Πρὸ τοῦ ἀρχικοῦ ἐκείνου μεταφορὰ καὶ ἀποθήκη εἰς τὴν ἀποθήκην. ὁ καρπὸς μεταφέρεται εἰς τὴν ἀποθήκην.

- γ'.1) Ποῖα ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

..... 1) *μίσκοιχο* ..... 2) *μίσκοκύνετοχο* ..... *κοιλία*.....
..... *μίσκοκύνετο*.....
..... *δοχεῖα* ..... *σφύρα* ..... *ταύρος* ..... *διὰ κοιλίαχο*.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλαφιαστικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογράφηματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) .....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάα-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) .....

..... *εἰς τὰς οἰκίας* ..... *ἐν τοῖς ἀγροῖς* ..... *εἰς λακκὸν*.....
..... *κιβώτιον* ..... *ὁ μ. κασσόν* ..... *14*.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι . Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *ἐν ἀποθήκῃ* .....

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

... *ἡ διαλογὴ ἐγένετο ἐν τῇ συρρομίδι* ...
πρὸ τῆς ἐσορᾶς .....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Θ.Χ.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... *23 Ἰουνίου* .....

ἡ διαμονὴ τοῦ "Παραμυθίου" .....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; .....

τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς. Μόλις ἐκπυρνωθῇ ..

ἀπ' ἐξου ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ ἐκπυρνωθῇ .....

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

(ή) λαμπάδα (3 τὸν ἀριθμὸν).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

τὰ παιδιά.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;.....

τὰ παιδιά... τὰ μέλη... ἀπὸ... ἀχώρα
ταχυμακῶν.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

τὰ παιδιά... μίαν... μετὰ... ἀπὸ... κυρίως... συλλέγουν
... ξύλα... ἢ... ἀπὸ... ἰδιῶς... ἀπὸ... τοῦ... μέλους
καὶ... μέλους... συλλέγουν... ἀπὸ... τοῦ... πυρῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ᾠδαί, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα .....

Πῶς... τὰ παιδιά... καὶ... ὅλοι... ἡ... τὸ
μαζὶ... ..

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Πῶς... τῶν... χορῶν... (ἔξω... τοῦ
... παιδῶν... πᾶν... εἰς... ὁμαδικῶς...)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

.. Ἀχυρὰ, ξύλα, παλὰ μογιῖνα, ἄχρυνος .....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Τὸ βρέδυ τῆς Καθαρῆς Αὐλῆς .....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἀγοὺ καὶ τὸ ἐπάγωμα τῆς Καθαρῆς
Αὐλῆς γινῆ ἢ καὶ τὸ λαὸν Καρνεβά-
χου ἐστράτευσε πύρρην εἰς τὴν Καθαρὰν
πράξιν καὶ καίεται ἐν τῷ γύρῳ
χορεύων «μὲν ἀρὰ δὲ» .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ

Γεωργκό Ἐργα λεία
καὶ ἔθελον πυρρί
Ἄνω Λευκίμης
ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Έξελατόμενος τόπος: Άνω Πευκίμμη (Ριγγλίδες)

Έπαρχία: Κερκίρα

Νομός: Κερκίρα

2. Συγγράμης: Χρυσόστομος Ανδρέας, δημοδιδάσκων

Διεύθυντος: Άνω Πευκίμμη Κερκίρας.

Χρόνος συγγραφής: (10-12-1969 έως 10-2-1970)

3. Παρέχει τις πληροφορίες: Χρυσόστομος Αναστάσιος
έκιν 73 απόφοιτος Σχολαρχείου, μέλη της
της περιοχής Άνω Πευκίμμης.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Εισαγωγή: Η σημασία της

Εισαγωγής

Εισαγωγής

2. Περιγραφή: Περιγραφή της

Περιγραφής

3. Ανάλυση: Ανάλυση της

Ανάλυσης

4. Συμπέρασμα: Συμπέρασμα της

Συμπέρασματος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑ

Τα κήρυκα

Η Άκω Πρωκίμμη είναι χωριό που έχει
λίγο λίγο γιά κήρυκα. Κυρίως μαγειρούν-
ται οι ψίτες και τα αμύγδα. Έτσι γιά
τη αγορά του ελερίου έχρημαποιήτο πεί-
νη Ξυλας προς το μέρος του Άκων
Πρωκίμμη το χειμώνα και προς το

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Όσο γιά τα τραβά εβουσαν ελά
"βουά" (αβύσσοι γόγοι του άνθου εν
το άνθιστον) και κάτω από τις Ξυλές
που δι' ήταν περιγραμμένες και που ο
καδύας μπορούσε να περάει. Επίσης
πολλά ελά δάσκα οπύχε εθαστρύλως
Ξυλας ως βουσίλας ή ουσία του
Χειμώνα έγινε αδιέβαστο από τα τραβά.

Αναδεί οι βουσίλας ήταν λίγες χω-
ριόι από τα κήρυκα, τα μαγειρούντα εδίδου.

Παρατηρήσεις: Τα ξυπόδινα δὲ ἔχον πε-
ριγραμμένα καὶ οὕτως εἰς κοιλίᾳ μπορούσαν
νὰ βύθουν ὅταν δὲ ὑπῆρχε καρπὸς καὶ
αὐτὸ εὐλόγως νὰ διατάσσον ἑδῆματα

Τὰ κνήμια αὐτῶν εἰς ἰδιουκλήας (νομοκο-
μαίους) ἔνθ' οἱ βουκόποι εἰς τὸ Διπρόσιον
(Δῆμον Αἰκισμῶν) ὁ ὅποιος οὐδὲν πρὸς
εὐλοῖαν ὑποκρίνεται. (Μετακινήσεις) προήχθη εἰς
τὴν κυριότητα τῶν κοινῶν καὶ ἀρχὴν ἰδι-
ουκλήαν οἱ ὅποιοι κατέχον τὸν χωρὸν, ἐξε-
χέρωνται εὐλοῖαι καὶ ἐμὲν ξυπόδινα

Μετὰ μοναρχικῶς κνήμια δὲ ὁ-
πῆρχον οὕτως τελεχίδια. Μόνον δύο-εἰς
μετὰ ἀντιστοιχίας

Τὰ κνήμια τῶν μετὰ ἰδιουκλήαν
ἔχον αὐτῶν ἐνὸς μονίμου ἐπικρατοῦ,
ὁ ὅποιος διακρίνεται δὲ τὴν κυριότητα
τῶν καὶ τὴν ἐργασίαν τῶν. Αὐτὸς ἀ-
πὸ τῆς ἐκείνου μὲν καὶ ἀποκρίνεται τῶν

αληθείαν.

Οἱ μαθηταὶ τῆς ἁγίας Πνεύματος ἔβαν
κυρίως γυμνοὶ καὶ ἐστάντες βουνοὶ (ἐκείνη
χώρα καὶ βουνολόγιον). Ἄλλοι καὶ οἱ
βελήσαντες ἐκχορῶντο ὅταν « δὲ εἶχαν δου-
λεύει » καὶ γυμνοὶ ἐργάζοντο. Ἐπειτα κα-
τὰ τὴν αἰχμὴν τῆς γυμνότητος ἐργαζομένων
χέρων (δύο - τρεῖς κ.τ.λ.).

Ἐάν τις δὲ μπορούσε νὰ κάμνῃ
τὴν δουλείαν καὶ τὴν ἐργασίαν χέρων τῶν οὐ-
κονομικῶν ἔπρεπε « νὰ βῇ ἐργάζοντο ».

Ἄλλοι ἔβαν πτωχοὶ ἀνδρῶν χωρὶς ἰδι-
οῦ τινος αὐτῶν οἱ ὅποιοι ἐκχορῶντο τῇ
ἐργασίᾳ τινι (μεροκάματο). Ἐβόλυναν
ἄνδρες καὶ γυναῖκες (σταχυοθετικὸν μεροκά-
ματο, ὑπὲρ ἀνδρῶν) καὶ ἔντοξ τὸν ἡμερο-
μισθίου ἔλκυαν οὐδὲν ἐροδοῦν. Ἡ ἐκφυγὴν
ἐγένετο (καὶ γὰρ ἡ χωρὶς γὰρ) ἀλλὰ γὰρ
τῇ τῇ γυναικὶ τῶν ἀγροτικῶν ἐργασιῶν ἢ
οἰκονομίσαντα μετέφερε εἰς τὸν χωρὸν τῆς

Έργα της ενός μαζεύουσας κατασκευαστικής
(κατασκευαστικής) το μεμβρανικό φάρμακο και
πράσινο.

Το μεμβρανικό είναι ένα φάρμακο για
το έργο και ένα για την πράξη.

Κατά την εποχή της "εποχικής" της
εργασίας οι νέες της περιοχές έφτιασαν συ-
σκευαστική εργασία εντός της γλυκιάς χυμιάς
σε πρώτες ιδιότητες με πολλή ευρεία.

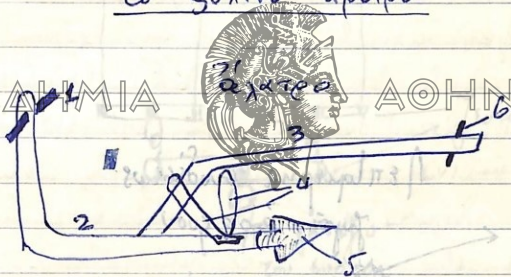
Η εργασία της χυμιάς έγινε από
την εργασία της χυμιάς με την
πόση. Η εργασία και την εργασία πολλή
χρησιμοποιούν εντός της πρώτης κύριας
και χρησιμοποιούν να δουλεύουν εντός της
εποχικής εργασίας της χυμιάς εργασία-
της.

Το εργασία είναι εργασία με
το εργασία εργασία εργασία 1916. Ποι-
εργασία (1950) εργασία το εργασία
και η εργασία εργασία. Η εργασία

5

αυτή μηχανή του άρχοντα είναι
 ένας πλυντήριο Κερκυραίο ο Μανιόσης
 από τους Τσαούς μαζί περιήρχετο τα
 χωριά (Λιόμνη και Λύρα) από το 1944-45
 για να ξυμύει τα αλεύρια και το βρώμη.
 Πάντα είδος.

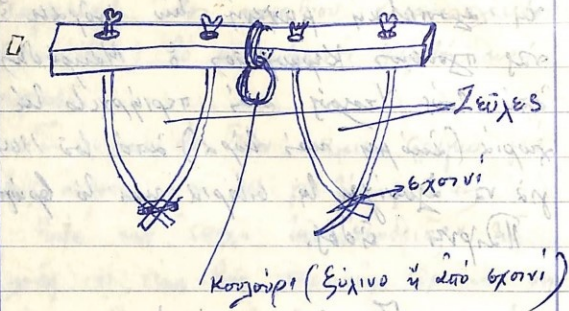
Το ξύλινο άροτρο

- 1) Χρολιάβα 2) Άμαροπόδι 3) Βύρτης
- 4) Μασούχια (ξύλα όρθια επικολλημένα προς τα
 έξω για να ανοίγουν περιβόλους και αλώνια)
- 5) γυνί (υδρόπνιο) 6) βούχμια

ο γγός

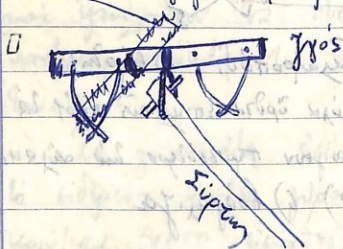

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Πεπλεγμένα συνδέματα
γγός - ερότρον

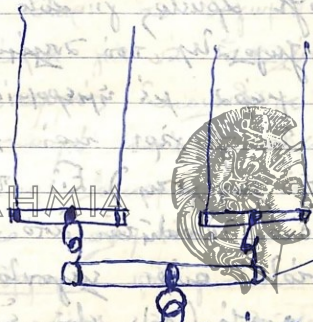
Αέρας

Το ξέχρημα σε ειδωμένο ζήτη

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Το γέννημα
των ετών

Φροσφίδες

Η φροσφίδα είνε δουλειά ανδρική. Ο
δε καλός νοτιοανατολικά είχε δύο το χωράφι
(δύο βιόλια) που το δουλεύει ο ίδιος. Αλλά
επειδή έβλεπε ότι έφτανε, γι' αυτό υπήρχαν
και είκοσι χωράφια που αντάρταναν να
δουλεύουν ένα καρά με ήμερο μισθό. /15
γράμα είχε το χωράφι και χάρη το
μεροκάματο του χωράφι. Είς ^{πρόσθεσαν}
όπου είχαν δύο ιδιότητες από ένα βιόλι
ο καλός τους αυτό είχαν το κατόπι
και ιδιότητα για (το κατόπι ενός και
το κατόπι έχουν να πληρώσει).

Επειδή συνέβαινε επάνω υπήρχε και
η φροσφίδα: ή φροσφίδα το κατόπι ενός κατόπι

Βασική δουλειά είναι δύο κατόπι
ή πρόιμος (πρόιμα) δηλ. φέρει - βρώμα
και η όψιμος (όψιμα) κατόπι - φέρει

για.

Κατά την καλλιέργειάν είναι εναρ-
μύ της αγοράς. Αυξάνει κυρίως το ό-
ποια τον ένα χρόνο να έχει προίμια
τον άλλο το έσοδον παραγωγής.

Για το έσοδο το έργον είναι με
τα πρωτόκολλα να να αυξάνει η γη
και ο έσοδος υπολογίζεται το Νοέμβριον
έν έσοδο παρό και γαβόδα και με-
χρι το τέλος Δεκεμβρίου. Έκτατος έσοδος.

Για το παραπάνω και το γαβόδα
μετα το έργον που γίνεται την Φεβρουάριον
με αρχή καρπών υπολογίζεται έχη αφορί-
ες το διότι και έχη ο έσοδος
κατά τον Απρίλιον. Μετα από το έσοδος
τον καλαμποκιού υπολογίζεται (όχι πάντοτε) το
εβάρημα (εξέσμο).

Συμπίπτει: Η εβάρηνα ή εβαρνιά
έχει συχνή αλκοχόλως. Πολλά φορές
εχει υποστείτο πηχική εβάρηνα προερχο-

μίνη από μαυρί (ξύλο χιάβα)
και μαυρισμένο από ξύνη βίχης.

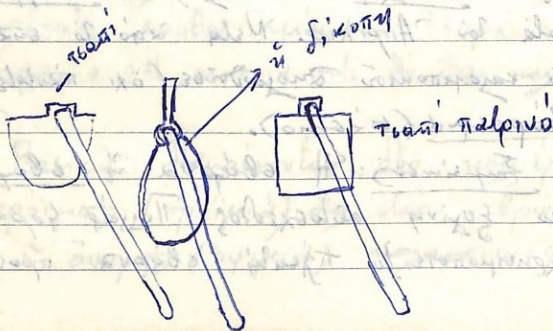
1 μ.

0,80 μ.

"χιάβα" από μαυρί προβάλλει
χρυσόπαιρμαίνον με σβάρνιδα

Τό τσάπτι (Σεις 10 - 8)

Θερίσιος

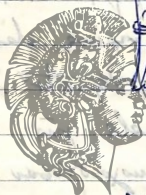
Ο θίρος ήταν δουλειά γυναικεία. Οι
θερίσιες άρχιζαν κι δουλειά ενωρίς το πρωί
και ποί δώ γρήγορα το βράδυ. Με το έρ-
χό χιρι έπιμεταν ένα πράγμα ελαχίων
και με το δρεπάνι το έκοβαν. Έπειτα
με μια γρήγορη κίνηση ως άνω χεριού
κι έδωσαν με μια ελαχία από το έδαφος.
Αυτό ήταν το ~~δρεπάνι~~ ^{μάλτο}. Τα μάλτα
τα έριχναν μετ' από και συνεχίζαν το
έργο. Πότε αναγκάζονταν ένας γυναικείος ή
άνδρας πάλι, "έδωσαν". Έπειτα άρχιζαν
κι άλλα πράγματα μέχρι που να γρήγορα ή έμα-
για τους. Αυτό ήταν το "μιάζωμα", δύο
έλαια μιάζωμα έμειναν το χυρόβοχο.
Το χυρόβοχο έσχετο από 50 ή και
περισσότερα μάλτα κι οποία έδωσαν
με ένα "αίχρι" απολαύσαν από το
έδαφος ελαχία (κι πιο γρήγορα) άφαι-
ναν

"μεγάλη με μεγάλη", δηλ. από το μέγεθος
 του καρπού. Τα ελάσματα ήσαν όλα από
 το ίδιο μέγεθος και έτσι ήτο εύκολο το
 χυρόβολο να κλαδί ὅπως κατέ γινε.

Σφαίρα,

Χυρόβολο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

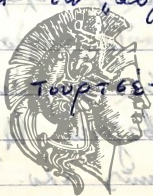
ΑΘΗΝΩΝ

† Συνοπτικὴ τοῦ βανός

Διὰ τὸ ὅσον βανός (βανός) ἔννοον
 τὸ Πρωκίμην τὸ ὑποκείμενον τὸ εὐχόμενον
 εἶναι μετὰ τὸν περιεχόμενον. Ὁ βανός ἀ-
 ναγκάζει ἄν τοῦ εὐχόμενου εἶχε ἐπιτυχίαν
 ἢ ὅχι ἢ τοῦ μεταξὺ ἢ τοῦ κυρόβολου.
 Ἐάν οἱ εἶναι ἢ τοῦ κυρόβολου ἔξαρτημένοι

“από τον πόλο” χωρίς να είναι ομο-
νόη. Το “βράχιον” του εταυρού ήτο ε-
πιποχθόν “φράδα” διότι έπρεπε οι “φράδι-
ς” να συνδυάζονται μέχρι της γης υπό τον
καύκον του “λαγίου”.

“Ο εταυρός έβγαζε με το “φράδιον”
και “καυκόν” με την τουρτέλα ή
τουρτέλας γαλι θύ “αβγάκι” “αβγάκι”

“Η αποδιδωμένη του εταυρού”

“Ο ποιος είχε “αχυρὰν” “κάμφο” να
“φράδι” το εταυρό είχε “μαγιά” “αβγά”
οι “περιετόχοι” “εταυρού” το εταυρό
“αχυρὰν” με την “ιδιόφυλη” “φράδα”
και το “αβγά” “εταυρὸν” “εταυρὸν” “εταυρὸν”

ὑπαδρον. Ἡ δὲ δυνάμις αὐτῆς ἔχει
ἄχρι ἢ ὅσους καὶ μακρύνει
τὸ ἔργον ὡς ἔστιν. Καὶ ἔχεις ἐνταυτοῖς
ἐν τῷ ἴδιῳ ἔργῳ μακρύνει 2-3
ἢ καὶ περισσόν μέχρι 5 μέτρων ὑψοῦ
(ὡς τὸς ποταμούς). χύμενο ὅσους

καλὸν μὲν αὖτε τὸ ἔργον καὶ
ὠρεῖται αὐτὴν ὑπερβαίνει ἐπὶ τῇ
τῇ μέτρῳ. Ὁ μέγας αὐτῶν ἀσπάζει
τὴν ἐκτεταμένην ἄχρι τῆς ἄκρας.

Αὐτὸν ἐκτετατὸν τὸ δυνάμις τῷ ἐν-
τὸν περιελατὸν ἔχει ἔρπει χύμενο ἀπὸ
τῶν ἐκτετατῶν, τῶν ἐκτετατῶν δὲ ἄχρι-
των ἢ ὅσους ὑψοῦν, πρὸς τὸν κ.τ.λ.

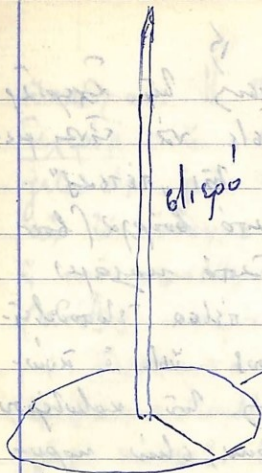
Μετὰ τὴν ὠρεῖται ὑψοῦ ἢ ἄχρι
ἔχεις τὰ ὅσους μέχρι πρὸς ἡλίκης
τῆς κορυφῆς τῷ αὐτῷ ἐν
κατακλινῇ κορυφῇ.

Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη γὰρ τῇ
μακρύνει ὑψοῦ ἀποδοῦναι τὸ

16
"πέτσες" δηλ. ἡ εἰσόδος τῆς ἀρχιε-
ρῆς ἐκ τῆς διακονίας ὡς νὰ εἶναι με-
γάλος. Διὰ τὴν εἰσόδον τῆς "πέτσας"
ἐκτελεστοῦντο ἐκτὸς τοῦ βωμοῦ (βου-
ρλιά) καὶ παύσια ἀπὸ παλαι-
μῆτος 1 μ. περίπου. Ἡ πύλα ἐμποδίζε-
το ἐν ἐπαρχίᾳ τῆς ἀρχιε-
ρῆς νὰ καίεται μέρος τοῦ καυλίου.
Εἰς τὸ τέλος τῆς γύρας, ὅταν πορ-
εῖν ἐμποδίζετο καὶ παύσια ἐκτελε-
(ἔσχατος πορταῖος) διὰ τὴν εἰσόδον
τῆς ἑσπέρης).

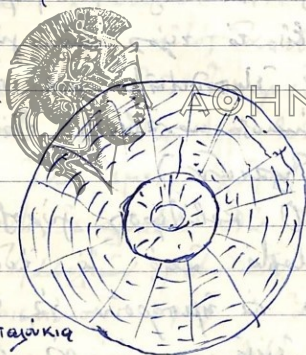
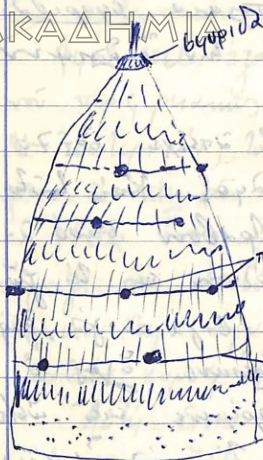
Ὁ καυλίου τῆς ἀρχιε-
ρῆς εἰσόδος ἀπὸ τὸ ἑσπέρης. Καὶ τοῦτο
διὰ νὰ ἵκανοῦν νὰ φάσιν ἐκ τῆς ἀ-
ρχιε-
ρῆς καὶ νὰ δύνανται ἐν τῇ γύ-
ρᾳ. Οὕτως ἡ ἀρχιε-
ρῆς ἐκτελε-
στοῦν μέχρι πού ἐκτελε-
στοῦν. Τὸ ἐκτὸς παύσια ἐκ τῆς ἀρχιε-
ρῆς ἐκτελε-
στοῦν καὶ τῇ νύκτι ἀρχιε-
ρῆς.

→ κύμα που φέρει
πριν γίνει ελεφάντ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ελεφάντ

παλινκία

→ βουρχιά

ελεφάντ ελεφάντ

17

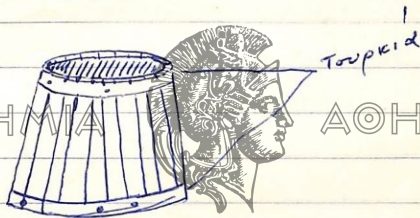
Μονάδες μετρήσεως Συμπληρωμάτων

1) Κοιλό, μινόκοιλο

Υπάρχει δι μέτρο μόνο το μινόκοιλο

1 μινόκοιλο = 25 κιλά

2) Μινομούντζουρο = 12 κιλά

3) Μόδι = 6 μουντζούρι 2

δι υπάρχει δεχίτο ειδινό.